

Financované
Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN [OBNOVY]

JULY 2026 / 2026. JÚLIUS

Kihívások a médiamonиторozás és a nemzetközi kapcsolatok elemzésében

Challenges for Media Monitoring and IR Analyses

ENGLISH	MAGYARUL
This final report systematically summarizes and critically evaluates the findings from the three preceding sub-studies within the EXPERIMENTAL DETECTOR project:	Jelen záróbeszámoló rendszerezett módon összegzi és kritikai szempontból értékeli az EXPERIMENTAL DETECTOR projekt keretén belül elkészült három korábbi részkutatás eredményeit:
First, the Critical Review of Methodologies (Monitoring) task, published as Analysing Media Analytics Tools for Foreign Policy Monitoring;	Elsőként <i>A módszertanok kritikai áttekintése – monitorozás</i> elnevezésű feladatot vizsgáljuk, amely <i>Médiaanalitikai eszközök elemzése a külpolitikai monitorozás támogatására</i> címen jelent meg.
Second, the Critical Review of Methodologies (Analyses) task, published as Identification of Methodological Challenges in International Relations Studies: A Case Study of the 2008 Russo-Georgian War;	Másodszor <i>A módszertanok kritikai áttekintése – elemzések</i> elnevezésű feladatot vizsgáljuk, amely a <i>Módszertani kihívások azonosítása a nemzetközi kapcsolatok kutatásában: a 2008-as orosz–grúz háború esettanulmánya</i>) címmel jelent meg;
Third, Case Study: Framing the Russo-Ukrainian War. A Comparative Review of Media Coverage and Analytical Discourse. Methodological Lessons and Advances.	Harmadszor <i>Az orosz–ukrán háború keretezése. A médiamegjelenések és az elemzési diskurzus összehasonlító áttekintése. Módszertani tanulságok és előrelépések</i> című esettanulmányt vizsgáljuk.
The report is divided into three main sections, which follow a uniform structure: aim and approach, key findings, and recommendations arising from the task.	A beszámoló három fő fejezetből épül fel, amelyek egységes struktúrát követnek: cél és módszertani megközelítés, kulcsfontosságú megállapítások, valamint az adott feladat alapján megfogalmazott ajánlások.
The final section provides a general analytical synthesis with an emphasis on methodological lessons and research and policy recommendations.	A záró fejezet átfogó analitikai szintézist nyújt, különös hangsúlyt fektetve a módszertani tanulságokra, valamint a kutatási és szakpolitikai ajánlásokra.
I. Task 1: Analysing Media Analytics Tools for Foreign Policy Monitoring	I. 1. kutatási feladat: Médiaanalitikai eszközök elemzése a külpolitikai monitorozás támogatására
The first exploratory study examined media coverage and media monitoring of foreign policy, foreign affairs, and international relations.	Az első, feltáró jellegű tanulmány a külpolitikával, a külügyekkel és a nemzetközi kapcsolatokkal összefüggő médiabeszámolókat és a médiamonиторozás gyakorlatát vizsgálta.

The aim was to identify the methodological challenges associated with using media monitoring tools to detect emerging foreign policy.	A kutatás célja azon módszertani kihívások azonosítása volt, amelyek a médiamonitorozó eszközöknek a kibontakozóban lévő külpolitikai irányvonalak felismerésére történő alkalmazásával függenek össze.
The research combined a systematic overview of past and recent research projects with practical experiments and direct communication with tool creators and managers in the public and private sectors.	A kutatás a korábbi és a legújabb kutatási projektek szisztematikus áttekintését ötvözte gyakorlati kísérletekkel, valamint az állami és a magánszektorban tevékenykedő eszközfejlesztőkkel és -üzemeltetőkkel folytatott közvetlen egyeztetésekkel.
KEY FINDINGS	KULCSFONTOSÁGÚ MEGÁLLAPÍTÁSOK
The study found that monitoring of media content in general—including past and recent research projects—had been widespread.	A tanulmány megállapította, hogy a médiatartalmak monitorozása általánosságban – ideértve a korábbi és a legújabb kutatási projekteket is – széles körben elterjedt gyakorlatnak számít.
However, no successful example of monitoring media content specifically for revealing emerging foreign policy could be identified within the projects and tools reviewed.	A vizsgált projektek és eszközök között ugyanakkor nem sikerült olyan sikeres példát azonosítani, amely kifejezetten a kibontakozó külpolitikai irányvonalak feltárását célzó médiatartalom-monitorozásra irányult volna.
Consequently, the research could not directly answer which methodological challenges were associated with using tools for this specific purpose.	Ennek következtében a kutatás nem tudott közvetlen választ adni arra a kérdésre, hogy milyen módszertani kihívások kapcsolódnak az eszközök e speciális célra történő alkalmazásához.
Nonetheless, it revealed inconsistencies in algorithmic dependability, coding biases, and data collection/interpretation problems in existing tools.	Mindazonáltal feltárta a meglévő eszközök algoritmikus megbízhatóságában mutatkozó következetlenségeket, a kódolási torzításokat (coding biases), valamint az adatgyűjtés és -értelmezés terén jelentkező problémákat.
Moreover, some recent EU-funded research delivered outcomes that were difficult to verify independently, despite extensive funding and officially claimed excellent results.	Emellett néhány, az Európai Unió által finanszírozott közelmúltbeli kutatás olyan eredményeket mutatott fel, amelyek a jelentős támogatás és a hivatalosan kiváló minősített eredmények ellenére is nehezen voltak függetlenül ellenőrizhetők.
AI and machine learning (ML), despite the surrounding hype, could not solve this issue alone.	A mesterséges intelligencia (MI) és a gépi tanulás (ML) az őket övező lelkesedés (hype) ellenére önmagukban nem képesek megoldani ezt a problémát.
Carefully selected and specially trained intelligence-type analysts, supported by AI- and ML-based tools, with researchers in the background providing conceptual materials and critical feedback, were identified as the solution.	Megoldásként a gondosan kiválasztott és célzottan kiképzett, hírszerzési jellegű (intelligence-type) elemzők alkalmazása azonosítható, akiket MI- és ML-alapú eszközök támogatnak, míg a háttérben kutatók biztosítják az elméleti kereteket és kritikai visszajelzéseket.
The key methodological lesson from this pilot study	A pilotvizsgálat legfontosabb módszertani

was that the only reliable way to assess the effectiveness of media monitoring tools in any field is to assign identical, specific tasks to their creators or managers and then compare the results.	tanulása, hogy a médiamonitorozó eszközök hatékonyságának bármely területen történő megbízható megítélésére egyedül az szolgál, ha az eszközök fejlesztőit vagy üzemeltetőit azonos, konkrét feladatok elvégzésével bízzák meg, majd összevetik az így kapott eredményeket.
RECOMMENDATIONS ARISING FROM THE TASK	A FELADAT ALAPJÁN MEGFOGALMAZOTT AJÁNLÁSOK
Establish a permanent, interdisciplinary, virtual or cross-border team to coordinate comprehensive research and policy strategies.	Egy állandó, interdiszciplináris, virtuális vagy határokon átívelő munkacsoport létrehozása, amelynek feladata az átfogó kutatási és szakpolitikai stratégiák koordinálása.
Prior to that, carry out a thorough review of previously funded research projects, focusing on learning from failures and mistakes.	Ezt megelőzően szükséges a korábban finanszírozott kutatási projektek alapos áttekintése, különös figyelmet fordítva a kudarcból és a hibákból levonható tanulságokra.
Enhance current systems for detecting bias, identifying quality news, and monitoring changes in news selection and coverage trends.	Fejleszteni kell a torzítások kimutatására (detecting bias), a minőségi hírtartalom azonosítására, valamint a hírválasztási és tudósítási tendenciák változásainak nyomon követésére szolgáló jelenlegi rendszereket.
Establish a dedicated European media monitoring system for foreign policy coverage and analysis — for example under the European External Action Service (EEAS) — strengthening collaboration within and beyond the EU.	Létre kell hozni egy dedikált európai médiamonitorozó rendszert a külpolitikai tudósítás és elemzés céljára – például az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) keretében –, ezáltal erősítve az együttműködést mind az Európai Unión belül, mind azon kívül.
II. Task 2: Identification of Methodological Challenges in International Relations Studies	II. 2. kutatási feladat: Módszertani kihívások azonosítása a nemzetközi kapcsolatok kutatásában
The second study explored a relatively minor international event with long-term strategic significance: the 2008 Russo-Georgian War.	A második tanulmány egy viszonylag kis jelentőségűnek tűnő, ám hosszú távú stratégiai jelentőséggel bíró nemzetközi eseményt, a 2008-as orosz–grúz háborút elemezte.
The project exceeded 170 pages and drew on more than 250 individual sources, applying a structured comparative review of scholarly literature, media coverage, and legal-political documentation.	A kutatási projekt terjedelme meghaladta a 170 oldalt, és több mint 250 önálló forrásra támaszkodott, miközben a szakirodalom, a médiabeszámolók, valamint a jogi-politikai dokumentáció strukturált, összehasonlító áttekintését alkalmazta.
KEY FINDINGS	KULCSFONTOSÁGÚ MEGÁLLAPÍTÁSOK
Epistemic bias, factual ambiguity, theoretical perspectives, and evidence selectivity compromise the validity and neutrality of IR analyses.	Az episztemikus torzítások, a tényszerű bizonytalanságok, az elméleti megközelítésekől fakadó eltérések, valamint a bizonyítékok szelektív kiválasztása veszélyeztetik a nemzetközi kapcsolatok elemzéseinek érvényességét és semlegességét.

Western media coverage of the 2008 war was largely shaped by national stereotypes, political leverage, and the interaction of political actors and journalists.	A 2008-as háborúról szóló nyugati médiamegjelenéseket nagymértékben alakították a nemzeti sztereotípiák, a politikai érdekérvényesítés, valamint a politikai szereplők és az újságírók közötti kölcsönhatások.
Misinterpreting Russia as the initial aggressor in 2008 (despite Georgia initiating the military operation) shaped persistent Western perceptions.	Oroszországnak a 2008-as háború kezdeményezőjeként történő téves beazonosítása (annak ellenére, hogy a katonai műveletet Grúzia indította el) tartósan alakította a nyugati percepciókat.
Correcting these factual errors does not negate Russia's clear, fundamental aggression in Ukraine since 2022.	E ténybeli pontatlanságok elismerése semmiképpen sem vonja kétségbe Oroszországnak az Ukrajna elleni, 2022 óta zajló egyértelmű és alapvető agresszióját.
The study also highlighted the problematic contribution of authors with military backgrounds, whose training prioritizes operational over critical analytical frameworks.	A tanulmány emellett rámutatott a katonai háttérrel rendelkező szerzők problematikus hozzájárulására is, akiknek képzése jellemzően az operatív, nem pedig a kritikai elemzési kereteket helyezi előtérbe.
RECOMMENDATIONS ARISING FROM THE TASK	A FELADAT ALAPJÁN MEGFOGALMAZOTT AJÁNLÁSOK
Adopt critically reflexive approaches to analyzing global news production and systematically include non-Western and "devil's advocate" perspectives.	Kritikailag reflektív megközelítések alkalmazása a globális hírtermelés elemzésében, valamint a nem nyugati és az „ördög ügyvédje” típusú perspektívák szisztematikus bevonása.
Use "pentagulation" — a term proposed in this study, extending the logic of triangulation — i.e., verification through at least five independent assessors or theoretical-empirical perspectives, or sources, to reduce bias on contentious IR issues.	Javasolt a tanulmányban bevezetett „pentaguláció” (pentagulation) alkalmazása, amely a trianguláció elvét továbbfejlesztve legalább öt független értékelő, elméleti-empirikus megközelítés vagy forrás bevonásával biztosít ellenőrzést, ezáltal mérsékelve a vitatott nemzetközi kapcsolati kérdések elemzése során fellépő torzításokat.
Treat authors' institutional affiliation and professional training — e.g., a military background or publication in military-affiliated outlets — as relevant metadata for critical source appraisal, especially on highly sensitive topics.	A szerzők intézményi hovatartozását és szakmai háttérét (például a katonai háttérrel vagy a katonai kötődésű kiadványokban való publikálást) releváns metaadatként kell kezelni a források kritikai értékelése során, különösen érzékeny témák esetében.
Ensure IR research explicitly states its theoretical framework (e.g., neorealism, constructivism) to enhance transparency.	Biztosítani kell, hogy a nemzetközi kapcsolatokra irányuló kutatások kifejezetten megjelöljék alkalmazott elméleti keretüket (például neorealizmus, konstruktivizmus), ami jelentősen növeli a kutatás és az eredmények átláthatóságát.
Include core analytical competencies in IR education, such as media literacy, geopolitical strategy, and a nuanced understanding of international law.	A nemzetközi kapcsolatok terén folyó oktatásba be kell építeni az alapvető analitikai kompetenciákat, így a médiaműveltséget, a geopolitikai-katonai stratégiát és a nemzetközi jog árnyalt ismeretét.
III. Task 3: Framing the Russo-Ukrainian	III. 3. kutatási feladat: Az orosz–ukrán

War: A Comparative Review of Media Coverage and Analytical Discourse	háború keretezése: a médiamegjelenések és az elemzési diskurzus összehasonlító áttekintése
The study examined how the Russo-Ukrainian war has been framed in media coverage and analytical discourse. The corpus included over 150 sources, including Russian-language sources drawn from Russian databases and CEEOL. The period under review was selected algorithmically as the most relevant, and the method applied was a critical synthetical review structured into categories and sub-categories.	A tanulmány azt vizsgálta, hogy az orosz–ukrán háborút miként keretezik (framing) a médiamegjelenésekben és az elemzési diskurzusban. A korpusz több mint 150 forrást tartalmazott, köztük orosz nyelvű, orosz adatbázisokból, valamint a CEEOL adatbázisból származó forrásokat is. A vizsgált időszakot algoritmikus módszerrel választották ki a legrelevánsabb időszakként, az alkalmazott módszer pedig egy kategóriákra és alkategóriákra tagolt kritikai szintetizáló áttekintés volt.
KEY FINDINGS	KULCSFONTOSSÁGÚ MEGÁLLAPÍTÁSOK
Computational scale must be validated by human coding; computational models are not neutral, and different models yield different priorities on the same corpus.	A számítógépes megközelítést emberi kódolással kell validálni; a módszertan megválasztása nem semleges, és az ugyanazon korpuszra alkalmazott eltérő modellek eltérő prioritásokat eredményeznek.
Vocabulary functions as a leading early-warning indicator of framing shifts (e.g., the migration from "crisis" to "war" and "invasion").	A szóhasználat a keretezési változások egyik legfontosabb korai figyelmeztető indikátoraként szolgál (például a „válság” kifejezésről a „háború” és az „invázió” fogalmaira való áttérés esetében).
Public response is strongest when coverage matches their alliance bloc's narrative culture, as outlined by the Alliance-Linked Narrative Dynamics (ALND) model (Ye & Aron, 2025).	A közvéleményi reakció akkor a legerőteljesebb, amikor a tudósítás összhangban áll az adott szövetségi blokk narratív kultúrájával, amint azt az Alliance-Linked Narrative Dynamics (ALND) modell is leírja (Ye & Aron, 2025).
European alternatives (Mistral/Lumo) offer better data residency and compliance, but their performance lagged on complex analytical tasks at the time of the research.	Az európai alternatívák (például a Mistral/Lumo) kedvezőbb adatrezidencia és megfelelési lehetőségeket kínálnak, ugyanakkor a kutatás időszakában teljesítményük elmaradt a komplex elemzési feladatok esetében.
RECOMMENDATIONS ARISING FROM THE TASK	A FELADAT ALAPJÁN MEGFOGALMAZOTT AJÁNLÁSOK
Implement a two-phase pilot study comparing how approximately twenty current core AI tools handle identical foreign policy monitoring tasks.	Két szakaszban kell megvalósítani egy pilotvizsgálatot, amely mintegy húsz jelenlegi kulcsfontosságú MI-eszköz teljesítményét hasonlítja össze azonos külpolitikai monitorozási feladatok elvégzése során.
The pilot is estimated to cost up to EUR 35,000 — a minimal, exploratory-phase estimate — with a rapid timeframe of five person-months.	A pilotvizsgálat becsült költsége legfeljebb 35 000 euró, ami egy minimális, feltáró szakaszra vonatkozó becslésnek felel meg; a megvalósítás tervezett időtartama mindössze öt szakértői hónap.

IV. General Analytical Summary and Conclusions	IV. Általános elemzési összegzés és következtetések
Gap in Performance: Neither commercial nor publicly funded tools demonstrated the capacity to detect emerging foreign policy beyond basic sentiment analysis.	Teljesítménybeli hiányosság: Sem a kereskedelmi, sem az állami finanszírozású eszközök nem bizonyították, hogy képesek lennének az alapszintű hangulatelemzésen (sentiment analysis) túlmutató módon detektálni a kibontakozóban lévő külpolitikát.
Non-Neutral Choices: Methodological and epistemic choices (including the selection of topic models) inherently shape research outcomes.	Nem semleges döntések: A módszertani és episztemikus döntések (ideértve a konkrét témamodell kiválasztását is) eleve meghatározzák a kutatási eredményeket.
Insufficiency of Single Methods: Reliable findings require hybrid designs, multi-lingual pipelines, human oversight, and diverse perspectives.	Az egyetlen módszer elégtelensége: Megbízható eredmények eléréséhez hibrid kutatási megközelítésekre, többnyelvű elemzési folyamatokra, emberi felügyeletre és sokféle perspektíva bevonására van szükség.
Persistence of Biased Framings: Misinterpretations can persist in academic and policy environments for over a decade.	A torzított keretezés tartóssága: A téves értelmezések több mint egy évtizeden keresztül is fennmaradhatnak a tudományos és szakpolitikai környezetben.
RESEARCH RECOMMENDATIONS	KUTATÁSI AJÁNLÁSOK
1. AI Benchmarking: As recommended under Task 3, launch a comparative benchmarking study of ~20 core AI tools (minimal exploratory-phase estimate: EUR 35,000, 5 person-months).	1. MI-eszközök benchmarkingja: A 3. kutatási feladat ajánlásával összhangban össze kell hasonlítani mintegy 20 kulcsfontosságú MI-eszközt (a feltáró szakaszra vonatkozó minimális becslés: legfeljebb 35 000 euró, kb. 5 emberhónap).
2. Hybrid Monitoring: Build a hybrid architecture combining multilingual pipelines, human validation, and alliance-bloc stratification.	2. Hibrid monitorozás: Hibrid architektúrát kell kialakítani, amely többnyelvű elemzési folyamatokat, emberi validációt és szövetségi blokkok szerinti rétegzést foglal magában.
POLICY RECOMMENDATIONS	SZAKPOLITIKAI AJÁNLÁSOK
1. European Capability: Establish a dedicated European foreign policy media monitoring capability — for example under the European External Action Service (EEAS) and its Strategic Communication divisions — with cross-border expert teams.	1. Európai kapacitás: Létre kell hozni egy dedikált, a külpolitikai médiamonitorozásra szakosodott európai kapacitást – például az Európai Külügyi Szolgálat (EKSZ) és annak stratégiai kommunikációs egységei keretében –, határokon átívelő szakértői csoportok bevonásával.
2. Stakeholder Collaboration: Build shared databases, rapid-response systems, and strategic communication channels.	2. Az érintett szereplők közötti együttműködés: Közös forrásadatbázisokat, fórumokat, gyors reagálási rendszereket (rapid-response systems) és stratégiai kommunikációs csatornákat kell kialakítani.
3. Avoid Narrative Distortion: Guard against retrospective reframing of actors' roles in conflict narratives (e.g., recasting peacekeepers as	3. A narratív torzítások elkerülése: El kell kerülni a konfliktusokról szóló narratívákban a szereplők szerepének utólagos átértelmezését (például a

aggressors) and prioritize evidence-based understanding over binary attribution.	békefenntartók agresszorként való bemutatását), és a bináris felelősség-hozzárendelés helyett a bizonyítékokon alapuló értelmezést kell előtérbe helyezni.
4. Source Caution: Treat press-report datasets with caution and scrutinize heavily institutional/military sources.	4. Forráskritikai óvatosság: A sajtóbeszámolókon alapuló adathalmazokat körültekintően kell kezelni, és különösen szigorú kritikai vizsgálatnak kell alávetni az erősen intézményi vagy katonai háttérű forrásokat.
5. European AI Strategy: Balance the sovereignty benefits of European AI models with their current performance limitations.	5. Európai MI-stratégia: Egyensúlyt kell teremteni az európai mesterségesintelligencia-modellek szuverenitási előnyei és jelenlegi teljesítménybeli korlátaik között.
Limitations: The findings reflect a single project, anchored in case studies of two conflicts and a rapidly evolving AI landscape; conclusions on tool performance are therefore time-bound and should be revisited periodically.	Korlátok: A megállapítások egyetlen kutatási projekt eredményeire épülnek, amely két konfliktus esettanulmányain és egy rohamosan fejlődő MI-környezet vizsgálatán alapul; ezért az eszközök teljesítményére vonatkozó következtetések időben behatároltak, és rendszeres felülvizsgálatot igényelnek.

Project code: 09I03-03-V04-00308, Call: 09I03-03-V04 Fellowships for excellent researchers R2-R4. Acronym: EXPERIMENTAL DETECTOR. This project was funded by the EU NextGenerationEU through the Recovery and Resilience Plan for Slovakia under the project No. 09I03-03-V04-00308.

Projektkód: 09I03-03-V04-00308, Pályázati felhívás: 09I03-03-V04 Ösztöndíjak kiváló kutatók számára R2–R4. Rövidítés: EXPERIMENTAL DETECTOR. A projektet az Európai Unió NextGenerationEU eszköze finanszírozta a Szlovák Köztársaság Helyreállítási és Ellenállóképességi Terve keretében, a 09I03-03-V04-00308 számú projekt alapján.